

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Elogia Societatis Iesv Sive Propvgnacvlvm: Pontificum,
Conciliorum, Cardinalium, Antistitum, nec non
Imperatorum, Regum, Principum & aliorum Virtute,
Religione, omniq[ue] Literatura illustrium (etiam ...**

Gomez, Cristobal

Antverpiæ, 1681

Ludouicus de Valencia Prouinc. Capuccinor. n. 69

urn:nbn:de:hbz:466:1-38486

Cuius An-
gelus, seu
intelligen-
tia mouens,
suis Gene-
ralis,

quam ex vertice torques, ac vnus immensam illius magnitudinem implet: hoc etiam Angelorum similis, quod temporis, vel laboris lima non attereris, cum integris animi viribus extremam ætatem feras, ac eadem, vt semper, dexterritate creditum Tibi Cælum modereris. Ita volens, ac propitius supremus Motor Te diutius sospitet, nec suum Angelum Terris Cælum inuideat. *Hæc florentissimum Ordinis Seraphici Iannuense Liceum.*

Beati, qui
Sociorum
consilij, &
directione
vtuntur.

67. A PETRO NICOLAO FACTORIO *Viro virtutibus, & miraculis clarissimo. Is Societatis homines eiusque Institutum eximij laudibus pene ad aliorum inuidiam extollebat: Beatosque putabat, qui eorum consilij & directione spiritali vtentur. Occurrentes sibi tanquam Angelos venerabatur, summa benevolentia & cultus significatione. Ita apud Nicol. Lancic. Tom. 2. Opuscul. Spirit. 17. cap. 4. num. 203.*

Societatis
Institutum
perfectissi-
mum, sele-
ctissima
aliorum Or-
dinum sibi
asciscens.

68. A PHILIPPO BOSQUIERO *Cæsari montano Minorita Obseruant. Prou. Flandria, Scriptore doctissimo, Tom. 2. suorum Operum conc. 2. in Annunc. B. M. fol. mihi 736. Vt Sociorum (inquit) Beati Ignatij, Loyolæ Institutum oportuit esse perfectissimum, quod selectissima quæque aliorum ante ipsos Ordinum sibi adsciscere potuerunt, sic Mariæ Virginæ ex meritis omnium creaturarum perfectionibus Illustrissimis confectæ nihil videtur deesse potuisse, non si vel Momus censor acerfatur. Sic eruditissimus Franciscanus Institutum Iesuitici perfectionem explicat.*

Commen-
datur in
Ignatio.

69. * A LVDOVICO DE VALENCIA *Ministro Prouinciali Capucinorum in Valent. & Murciano Regno, Lectore Theolog. Iubilato, & Qualificatore S. Officij Inquisit. Vtriusque Regni, in Ap- probat. Tomi de Mariana Deuotione per P. Christoph. de Vega con- scripti. Ad Maiorem Dei gloriam (inquit) fuit symbolum magnanimum, quod semper præ oculis, imo & in ore habuit, (cui quidem subseruiebat ardor ille, quo nobile illud Illustrissimi Patriarchæ, & Clarissimi Doctoris pectus ardebat, qui vel suo nomine Ignis Seraphici, quo æstuabat, si-
gna*

Qui maio-
rem Dei
gloriã sem-
per in ore,
& præ ma-
nibus vir-
tutum ope-
ribus habe-
bat.

gna præferbat) sed & illam præ manibus semper heroicis virtutum operibus plenissimis, ad maiorem Dei Gloriam, vt ad scopum collimantibus, D. Ignatius de Loyola. Quam ob rationem in fundatione clarissimæ suæ, & nunquam dignè sublimatę Religionis Societatis IESV (quæ est sacra Sanctitatis Idæa, & totius doctrinæ, & eruditionis exemplar) in illam & in illum aciem oculorum direxit; in illo cęlesti solo plantauit eam, agendo radices, & crescendo tam floridâ, vernante, ac frugifera pompa, vt cęlo lætitiâ, Ecclesiæ admirationem pariat: illique quod de ista dixit Christianus Demosthenes Chrysofomus mirabiliter quadrat. Ecclesia (Societas) in cęlo radices fixas habet, priusquam in terra. Idque ut bene fundata & radicata in cęlo, & in gloria IESV, opimos in terra fructus eiusdem gloriæ ferat; quod quidem nunc etiam Sanctissimus Pater ipse per se sollicitat in cęlis, & per filios sibi similes, & minime degeneres consequitur in terris, scilicet vt vel ipse Naso cecinit. lib. 4. Metamorphos.

*Qui viret in folijs, venit ex radicibus humor,
Et Patris in filios abeunt cum semine mores.*

Sed & ipsa Tullij eloquentia prædicauit de claris. Orator. aut Bruto num. 112. ò generosam stirpem, & tanquam in vnâ arborem plura genera, sic in istam domum multorum insitam atque illustratam sapientiam! Ex illo Progenitore Ethna amoris Dei, prodierunt filij flammæ, faces, & lumina ingenium illuminantia, & voluntatem ad omnem virtutem inflammantia: ita vt de illis dixisse videatur magnus Aurelius Cassiodorus: [Nati sunt faces ex facibus, & naturam retinentes fetus arborei pullularunt.] Sed tam sublimem Religionem (iuuenilis ætatis meæ excultricem, cui constantissimo deuinctus fui semper obsequio) silentio venerari mihi Sacratius est, cum maximè vel ipsius famæ vox extensora, & calamus citissimus in incepto deficerent. Taceo cum Ouidio in Ibin. vers. 203.

*Cuius præter
terus Sera-
phici amo-
ris, vel in
ipso nomi-
ne signa
præferbat.*

*Societas
Sanctitatis
Idæa, do-
ctrina, &
eruditionis
exemplar.*

*Tam flori-
da creuit, vt
cælo læti-
tiam, Ec-
clesiæ, ad-
mirationē
pariat.*

*Radicata
in cælo, &
in gloria
Iesu opimis
in terra
fructibus.*

*Stirps ge-
nerosa.*

*Ex Ignatio
amoris Eth-
na filij
flamma, &
lumina
prodicere.*

*Ingenium
illuminan-
tia, & vo-
luntatē ad
virtutem
inflam-
mantia.*

*Nec mala, voce mea poterunt tua cuncta referre,
Ora licet tribuas multiplicata mihi.*

*Societas
alienis Elo-
gijs non in-
diger, sed
sui ipsius
semper
Elogium.*

Id duntaxat de tam Sacrato Ordine iuuat dicere, quod de magna Carthagine Salustius: [Cum tam multa dici possent, melius est silere, quàm pauca dicere.] Cum præsertim alienis Elogijs non indigeat, quæ sui ipsius semper erit Elogium, vt optimè Valerius Maximus: Publicè conseruata virtus, priuata laudatione non indiget. *Hucusque ille ex Hispano idiomate fideliter latine redditum.*

*Est sacer-
rimus, &
clariss.
Ordo.*

*Paradisus
Solis IESV
iubare il-
lustratus.*

*Ornamen-
tum Ordi-
num cete-
rorum.*

*Cuius filij
sui odoris
fragrantia
mundum
replent.*

*Et splendo-
re suo fir-
mamenti
lumina
vincunt.*

AB EODEM *In Approbat. Tom. I. de Theogol. Mariana eiusdem P. Christoph. de Vega: vbi postquam Societatem, Sacerrimum & clarissimum Ordinem appellauit, eius laudes profequitur in hunc modum. Plaga, inquit, huius amplissimi campi, augusta & Sacra Societas IESV (sub cuius vexillo, etsi nomen non dederim, ab incunabulis fere animum tradidi) Orientalis est, & ille situs Edem consiti Paradisi, ad terram habito respectu promissam. Quæ à solis IESV iubare primo & maximè illustratur: de qua adlocutus magnus ita videtur Cassiodorus. [Ornamentum est Ordinum cæterorum. Recipiat alius Ordo forte mediocres: Senatus respuit eximie non probatos.] Lib. I. epist. 13. & 41. De eiusque alumnis fortunatis Cæsarius Nazianzeni frater visus est mihi prædixisse. [Totum mundum suauis odoris fragrantia replent, qui & splendore suo firmamenti luminaria vincunt, & vitæ sermonem continent. Quorum elychnion nunquam decedit, & lucerna non comminuitur, & Oleum non absumitur, & lampas non quassatur, & flamma non extinguitur.] *Hæc ille ex Cæsario, & belle quidem in commendationem Societatis.**

AB EODEM *In Approbatione ad Opusculum Amadei Guimenij Lomariensis Primarij olim Theologiae Professoris, cui est titulus; Aduersus quorundam expostulationes, contra nonnullas Iesuitarum opinioniones morales, vbi inter alia, vir tantus Societatisque amantissimus hæc de ea spargit encomia. Nec modo, inquit, in aliqua Auctoris thesi, quiddam fidei orthodoxæ dogmatibus, rectorum morum*

morum institutis, desideratæque veritatis vestigijs deuium
 offendi: quin imo eius Consilium inuidiosum summis laudi-
 bus, præconijsque, oppido efferendum sensi. Disrumpitur
 hæreticæ impietatis animus, lior virulentus effruet in Sa-
 cerrimam, nunquamque dignis illustratam encomijs Socie-
 tatem IESV. *Et postquam ex ea tamquam ex equo quondam Tro-*
yano multos produisse Patres, cum Cocceo Augustiniane Familie Ma-
gno lumine dixisset, subdit: Et profundiori stylo Apostolica O-
racula Pauli I II. Greg. XIII. Pij V. aliorumque summorum
 Pontificum in suis diplomatibus in æthera vsque laudibus
 efferunt Societatem, cuiusque inuictorum militum facinora
 pandunt. Hæc cum Apostolico iure iurando ita se habeant,
 quid mirum si Orcus in tantæ Matris Venerabiles liberos
 excandescens infremuerit? Ac per infidos suos, & Anony-
 mum (qui pudore forte correptus nomen non dedit) in eo-
 rum mirabilem, sanamque inuehant doctrinam, eorumque
 placita iniquis notando censuris eorum inuerecunde famam
 studeant denigrare? Ex Xenophonte refertur [quod si etiam,
 sine aliquo errore quidquam peragat aliquis, non facile est
 quin patiat, aut inueniat aliquem iniquum iudicem, &c.]
 Hunc in Anonymo, Iesuitica Societas virtutum ac scientia-
 rum Emporium experta est. Et cum penè prodigium sit in
 tot, immo innumeris fere eius Authoribus, qui ingenij sui
 monumenta tradiderunt, aliud, quod carpat haud depre-
 henderit; Ipsa tamen non inanis philautiæ ardore ducta,
 æquo animo calumnijs pepercit, firmans exemplo, quæ
 verbo docet, vt suæ consuetæ (forsitan nimix) modestiæ non
 parcat. Cum pluribus æquum videretur, quod eorum vita
 ac doctrina in exemplar imitationis posita ab ea acerrimè
 contra detrahentium linguas propugnaretur. *Et postea addit.*
 Sed etsi Iesuiticæ Societati mire adaptetur quod de magna
 Carthagine dictum à Crispo, referente Macrobio Saturnali
 cap. vltim. [Nullius laudibus Carthago crescit, nec vitupe-
 ratione minuitur.] Æquissimus nihilominus omnipotens in

*Societas
nunquam
dignis en-
comijs illu-
strata.*

*A Pontifi-
cibus in
æthera vsq[ue]
laudibus
ellata.*

*Qui eius
inuictorum
militum
facinora
pandunt.*

*Ideo in eo-
rum mira-
bilem do-
ctrinam
orcus in-
fremuit.*

*Societas
scientiarum
Emporium.*
*Ac pene
prodigium
innumeris
eius Aucto-
ribus.*

*Nimia eius
modestia in
tolerandis
calumnijs.*

*Nec laudi-
bus crescit,
nec vitupe-
ratione
minuitur.*

Eius do-
ctrina fru-
stra aduer-
sariorum
zelis impe-
tita,

manibus aduersarij illam minimè derelinquens, suscitauit spiritum sapientissimi Amadæi eiusdem lacte sine dolo nutriti, apprehendentis arma & scutum, suaque flammea dexteritate Doctrinam Doctorum IESV præclaro nomine signatorum strenuè decertantis, animositatem aduersarij coercentis, tela retudentis, valentis cum Hieremia merito iactare cap. 13. & 21. ad Anonymum. [Tu enim docuisti me aduersum te, & erudisti in caput tuum] ictus item quibus impetuntur frustraneos, irritos & vanidos suæ doctrinæ candore detegentis. De quo Virgilius cecinisse videtur.

Romana stirpis Origo.

Sydereo flammans clypeo, caelestibus armis.

Quæ syde-
reo clypeo,
armisque
caelestibus
defenditur.

In quo Magistris suis iuste debitum persoluit. Iure igitur feliciterque pro suis moderatoribus, Amadæus dimicauit, ac vicit. Sed age iam nollem me suspectum haberi, rigidasque Censoris leges pro encomijs commutare? Ne quis tamen nimis scrupulosè miretur limites iudicantis transgressam gratam sobolem: [sum equidem, vt verbis utar Cassiodori lib. 12. epist. 2. ad Ioan. Pap. Iudex Palatinus, sed vester non desinam esse discipulus,] perpetuoque requiram debita leuitis meis decantare Doctoribus. Sic ille in suo approbat. opusculi Amadæi iam dicti, Valentiaque typis editi anno 1661.

Societas à
Capitulo
Generali
Franciscanorum
cōmendata.

70. A CAPITULO GENERALI Pincia habito, in quo Venerandi huius Seraphicæ Familie Patres suum erga Societatem plenum charitatis animum ostenderunt Decreto in hæc verba edito. Cum noster Ordo Minimorum existat, atque in humilitate præcipue, & charitate fundatus, nouerint fratres omnes vbique terrarum dispersi, religiosos cuiuslibet Religionis humiliter, & humane tractare, tum maximè eos, qui de Societate IESV fuerint: quos diligere, & honorare debent, eosque ad actus literarios, festorum celebritatem, aliosque publi-